

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

Finnveran rahoitus- ja takauspalvelut pääosin soveltuvat erityyppisten ja -kokoisten osuuskuntien tarpeisiin. Poikkeuksena ovat alkutakaus ja pk-takaus, joita ei osuuskunnille myönnetä.

2.

Yhteisölähtöistä elinkeinotoimintaa ei tunnistetta riittävällä tavalla osana Suomen elinkeino- ja aluepolitiikkaa ja yrittäjyyspalveluissa on puutteita neuvonnan ja tuen osalta.

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 2. Mitä kehittämis ehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

Finnveran rahoitus- ja takauspalvelut pääosin soveltuvat erityyppisten ja -kokoisten osuuskuntien tarpeisiin. Poikkeuksena ovat alkutakaus ja pk-takaus, joita ei osuuskunnille myönnetä.

Osuuskunnat eivät pysty hyödyntämään alkutakauksen vahvuuksia. Ne ohjataan Finnveran asiakaspalvelussa Finnvera-takauksen hakijoiksi.

1. Finnvera-takaus on osuuskunnalle kallis.
 - a. Osuuskunta maksaa takauksesta moninkertaisen toimitusmaksun alkutakaukseen verrattuna. Alkutakauksissa käytetään kiinteää hinnoittelua.
2. Prosessi on pidempi ja työläämpi Finnvera-takauksessa
3. Alkutakausta pidetään suomi.fi ohjeita myöden aloittavan yrityksen takausmuotona. Sama tilanne on myös pankkien viestinnässä ja yritysneuvojien työkalupakissa.
 - a. Osuuskunnan sulkeminen tämän standardina pidetyn takausmuodon ulkopuolelle on omiaan aiheuttamaan mielikuvia ja suosituksia, joiden perusteella yrityksen perustaja saattaa jopa valita toisen yritysmuodon perustettavalle yritykselle.

Pellervon tiedossa ei ole, että muut julkiset tai yksityiset rahoittajat poissulkisivat osuuskuntia palveluidensa piiristä yritysmuodon takia.

Yhteisölähtöisen yritystoiminnan koulutusta tulisi tarjota palveluita tuottaville organisaatioille.

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

Worker buy-out -mallin selvittämis- ja kehittämistoimien puute

2.

-

3.

-

4.

-

5.

-

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

-

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisehdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

On useita tapoja toteuttaa yrityksen omistajanvaihdos. Yksi on työntekijöiden osuuskunta. Omistajanvaihdos työntekijöiden osuuskuntien kautta säilyttää työpaikat ja turvaa yritystoiminnan jatkuvuuden. Erinomaisena esimerkkinä tällaisesta menestyksekkästä omistajanvaihdoksen toteuttamisesta on vuodesta 1987 toiminut Kilon Osuus Auto.

Suomessa tulisi nostaa esille vahvemmin ns. worker buy-out -malli, jossa osuuskuntamuotoon järjestäytyneet työntekijät voivat ottaa lopettavan tai siirtyvän yrityksen haltuunsa ja jatkaa sen toimintaa. Tämä toisi uusia mahdollisuuksia omistajanvaihdos- ja jatkamisratkaisuihin. Mallin erilaiset prosessit, tuki ja rahoitusmallit edellyttäisivät selvitys- ja kehittämistoimia.

EU:n yhteisötalouden suosituksissa kehoitetaan jäsenvaltioita varmistamaan ”puitteet, joissa yritys on mahdollista luovuttaa työntekijöille työntekijöiden osuuskuntien tai muiden asiaankuuluvien yhteisötalouden oikeudellisten mallien muodostamiseksi, jotta voidaan välttää työpaikkojen menetykset ja turvata taloudellinen toiminta”.

Lisäksi yrittäjyyskasvatuksessa tulee tuoda esille nykyistä vahvemmin ns. worker buy-out -malli yhtenä vaihtoehtona.

